

РЕШЕНИЕ

№ 23277

гр. София, 07.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65 състав, в
публично заседание на 25.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **3735** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 10а, ал.4 вр. ал.1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ). Образувано е по жалба на С. Х. / S. Н., гражданин на Ислямска република И., [дата на раждане] . против отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване – вид D от 10.03.2025г., издаден от завеждащ консулската служба (ЗКС) в Посолството на Република България в [населено място], Ислямска република И..

В жалбата се твърди, че отказът е незаконосъобразен, като постановен при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, касаещи формата и съдържанието на индивидуалния административен акт. Изляга подробни съображения, че актът е немотивиран. Жалбоподателят твърди, че постановеният отказ не е съобразен с правото на Европейския съюз и практиката на Съда на Европейския съюз. Конкретно излага доводи за нарушение на чл. 14 ЕКПЧ - забрана за дискриминация. Моли отказът да бъде отменен. Претендира разноси. Ответникът, завеждащ консулската служба в Посолството на Република България в [населено място], Ислямска република И. изпраща административната преписка. Не изразява становище по жалбата.

Административен съд София – град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа и правна страна следното:

Със заявление за издаване на виза от 14.01.2025г. (л.113), С. Х. / S. Н., гражданин на Ислямска република И., е подал до Посолството на Република България в [населено място], Ислямска република И., искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип D. В заявлението е посочено, че целта на престоя е обучение, като възнамерява да се запише в подготвителна

програма по медицина в СУ “Св. К. О.” за академичната 2024/2025г. с цел подготовка за по-нататъшно обучение по медицина.

Към заявлението са приложени: копие от паспорт; удостоверение за раждане; диплома за завършена гимназия, застрахователна полица за сключена медицинска застраховка за чужденци, пребиваващи в България; удостоверение за завършено средно образование, академична справка от матури, удостоверение за завършена гимназия; свидетелство за съдимост; извлечение от банкова сметка; уверение изх. № ЧС-127/29.11.2024г. от СУ “Св. К. О.”, че иранският гражданин е приет за редовен студент през учебната 2024/2025г. съгласно удостоверение № 04-11-2858/12.11.2024г. на МОН за специалност “Медицина” на английски език, ще се обучава в подготвителен и специализиран курс в Д. по езиково обучение и продължаваща квалификация; служебна бележка № ЧС-127/ 29.11.2024г. От СУ “Св. К. О.”, че жалбоподателят може да бъде настанен в общежитието на Д. за езиково обучение и продължаваща квалификация към СУ - [населено място], [улица], блок 7; удостоверение от МОН № 04-11-2858/12.11.2024г., че С. Х./ S. Н. е приет за студент през летен семестър на учебната 2024/2025г. в СУ “Св. К. О.”, специалност “Медицина” на английски език, редовна форма на обучение, за срок от 6 години за придобиване на образователно-квалификационна степен Магистър след средно образование. Кандидатът трябва да премине специализирана и езикова подготовка с продължителност 9 месеца. Семестриалната такса за обучение е в размер на 3850 EUR, а пълната такса за специализирана и езикова подготовка е 3500 EUR.

Върху заявлението за виза е отбелязано ръкописно: “Виза D”, студент, 24в отказ”, както и, че е жалбоподателят е завършил металургия в средното училище, работи като асистент администратор в зъболекарски кабинет. Женен е с три деца. Съпругата му е безработна. Заплатата му е около 300 EUR. Иска да учи медицина. Не знае английски на базово ниво. Избрал е България, защото е по-евтино от другите държави в ЕС. Не знае нищо за България извън иранска група в Т.. Не планира да води семейството си в България.

На 10.03.2025г. е постановен обжалваният в настоящето производство отказ на виза. В стандартния формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза е посочено, че визата е отказана на основание чл.10, ал. 1, т.9 от ЗЧРБ – няма осигурена издръжка и необходимите задължителни застраховки през време на пребиваването си в страната и средства, осигуряващи възможност за обратното му връщане. Като "допълнителни бележки" е посочено, че: “Не са представени доказателства за редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка”.

В хода на съдебното производство от МВР, дирекция “Миграция ”и ДАНС са изискани и представени доказателства във връзка със заявлението на жалбоподателя за виза. От дирекция „Миграция“ МВР с писмо рег. № 536400-40273/ 29.04.2025 г. е предоставено копие на адресирано до директора на дирекция Миграция” становище с рег. № 513р-13622/ 10.02.2025г. на началник отдел “Миграция” - СДВР, в което е изразено отрицателно становище на основание чл. 10, ал. 1, т.9 ЗЧРБ, тъй като чуждият гражданин не е представил доказателства за редовни, предвидими и достатъчни финансови средства за издръжка по време на пребиваването му в Република България.

С писмо рег. № М-4969/ 02.05.20-25г. (л. 104) зам. - председателят на ДАНС, уведомява съда, че съгласувателната процедура по подаденото от апликанта заявление за виза е осъществена от СДМ – ДАНС, като е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система. Апликантът не е идентифициран като заплаха за националната сигурност, но попада в хипотезата на чл. 10, ал.1, т.9 от ЗЧРБ, тъй като при извършена проверка, чужденецът не е представил доказателства за редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка.

По делото са приети като писмени доказателства и представените с административната преписка, копия на заповеди за компетентност на издателя на отказа. От страните допълнително са представени документите от административната преписка, които са на чужд език с превод на български език.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата до съда е подадена от надлежна страна - адресат на оспорения индивидуален административен акт и в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, след получаване отказа за издаване на виза на 19.03.2025г.

Съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая жалбоподателят претендира засягане на чл. 14 от ЕКПЧ, според който упражняването на правата и свободите, изложени в тази Конвенция, следва да бъде осигурено без всякаква дискриминация, основана на пол, раса, цвят на кожата, език, религия, политически и други убеждения, национален или социален произход, принадлежност към национално малцинство, имущество, рождение или друг някакъв признак. За да е допустима жалбата достатъчно е жалбоподателят да „претендира“ засягане на основни права, а дали те действително са засегнати е въпрос, свързан с основателността на жалбата.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ, Заповед №95-00-26/16.01.2025г. на министъра на външните работи и Заповед № Ав-020101/ 30.12.2021г. на посланика на Република България в Т., Ислямска република И..

Отказът е издаден в писмена форма, но не отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК - не съдържа конкретни фактически основания, въз основа на които е прието, че са налице основанията по чл.10, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ. В това отношение са основателни доводите на жалбоподателя.

Нормата на чл. 8 от ЗЧРБ предвижда, че чужденец може да влезе в Република България, ако притежава редовен документ за задгранично пътуване или друг заместващ го документ, както и виза, когато такава се изисква.

Съгласно чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ, визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България и следователно те отказват издаването на виза. Редът за издаване на визи е регламентиран в Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г. /, обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г. /, в сила от 4.08.2011 г. / - “Наредбата”.

Съгласно чл. 34, ал. 1 и чл. 3 и чл. 4 от Наредбата, отказва се издаването на виза за краткосрочно пребиваване, ако е налице едно от основанията, посочени в чл. 32, т. 1 от Визовия кодекс. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра съгласно приложение IV към чл.32 от визовия кодекс. Единият екземпляр се връчва на заинтересованото лице, а другият остава в съответното задгранично представителство на Република България, като се прилага към заявлението и приложените към него документи. Отказва се издаването на виза за дългосрочно пребиваване, ако е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра съгласно приложение № 7. Единият екземпляр се връчва на заинтересованото лице, а другият остава в съответното задгранично представителство на Република България, като се прилага към заявлението и приложените към него документи. Във формулярите се посочва основанията за отказа, като се вписват мотивите, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност. В конкретния случай жалбоподателят е поискал издаване

на виза за дългосрочно пребиваване в Р България, вид D, на основание чл. 24в, ал.1, т.1 ЗЧРБ, видно от заявлението и отбелязаното в постановения отказ.

Като правно основание за отказ на заявления вид виза е посочена норма на чл.10, ал.1, т.9 от ЗЧРБ. Съгласно цитираната разпоредба издаването на виза се отказва на чужденец, когато няма осигурена издръжка и необходимите задължителни застраховки през време на пребиваването си в страната и средства, осигуряващи възможност за обратното му завръщане. След като към заявлението е представено извлечение от банкова сметка на жалбоподателя неясно е защо административният орган е приел, че не са представени доказателства за наличие на достатъчно средства за издръжка. В преписката, нито в писмото от дирекция "Миграция" не съдържат данни, въз основа на какво е формиран изводът, че не са предоставени доказателства, че апликантът разполага със средства, след като са приложени банкови извлечения.

От анализа на тези доказателства не става ясно, въз основа на какви доказателства е формиран изводът за липса на доказателства за редовни, предвидими и достатъчно средства за издръжка. Освен това разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ не изкова средствата да са редовни и предвидими. В случая е представено извлечение от банка, че жалбоподателят разполага със средства и ако административният орган счита, че не са достатъчни за издръжката му трябва да посочи основания за това. Посочената словесна формулировка на разпоредбата, както и посоченото в допълнителните бележки сами по себе си не представляват фактическо основание на постановения отказ - доколкото не е посочено дали органът счита, че размерът на сумата в банковата сметка не е достатъчен за издръжка или че представените банкови документи/извлечения не представляват доказателства за налична издръжка.

Изложеното обосновава извод за липса на мотиви за издаване на оспорения административен акт - отказ за издаване на виза вид "D". Нарушението на изискванията за форма на акта е съществено, тъй като пречат както правото на защита на засегнатото от него лице, така и съдебния контрол за наличие на предвидените от материалния закон условия за отказ, поради което представлява самостоятелно основание за незаконосъобразност по чл. 146, т. 2 от АПК.

Липсата на мотиви съгласно т. 2 от Тълкувателно решение № 4 от 22.04.2004 г. на ВАС по д. № ТР-4/2002 г., което е задължително за съдилищата на основание чл. 130, ал. 2 от ЗСВ във всички случаи е основание за отмяната на издадения административен акт.

Разпоредбата на чл. 30, ал.2 от Наредбата въвежда искане за консулските длъжностни лица да издават или отказват издаването на виза за дългосрочно пребиваване след разрешение от дирекция "К. отношения" въз основа на мотивирано становище на службите за административен контрол на чужденците в Република България и Държавна агенция "Национална сигурност" освен в случаите по чл. 35, ал. 2. Съгласуването се извършва по ред и в срокове, определени в инструкция на министъра на външните работи, министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция "Национална сигурност". Действително в писмото от Дирекция "Миграция" е изразено отрицателно становище, като е посочена разпоредбата на чл. 10, ал.1, т.9 от ЗЧРБ, че чуждият гражданин не представя доказателства за редовни, предвидими и достатъчни средствата издръжка по време на пребиваването му в Република България. Така представеното становище от службите за административен контрол на чужденците не може да се приеме за мотивирано, както и издадения въз основа на него отказ. Не става ясно защо представените със заявленията доказателства за налични средства не са приети и дали органите от дирекция "Миграция" са се запознали с тях.

Становището на ДАНС е че лицето не е идентифицирано като заплата за националната сигурност, но въз основа на на становището на дирекция "Миграция" е прието основанието на чл. 10, ал.1, т.9 ЗЧРБ без мотиви и проверки. Изрично в писмото на ДАНС е посочено, че не са

изготвяни документи.

По изложените съображение се налага краен извод, че оспореният отказ за издаване на виза вид D за дългосрочно пребиваване е незаконосъобразен на основание чл. 146, т . 2, т . 3 от АПК, поради което следва да бъде отменен. Преписката следва да бъде върната на административния орган за ново произнасяне по заявлението на С. Х. / S. Н., след обсъждане на представените банкови документи за наличието на средства и достатъчни ли са за издръжката му на територията на Република България.

С оглед изхода на спора и своевременната претенция на жалбоподателя, на основание чл. 143, ал.1 АПК, на жалбоподателя следва да бъдат присъдени направените разноси в доказвания размер от 10 лв. държавна такса и 1200 лв. заплатено адвокатско въз заграждение.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София- град, I отделение, 65-и състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Й. Х. / S. Н., гражданин на Ислямска република И., [дата на раждане] , отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване – вид D от 10.03.2025г., издаден от завеждащ консулската служба в Посолството на Република България в [населено място], Ислямска република И..

ИЗПРАЩА преписката на завеждащ консулската служба в Посолството на Република България в [населено място], Ислямска република И. за ново произнасяне по заявлението на Й. Х. / S. Н. при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Й. Х. / S. Н., гражданин на Ислямска република И., [дата на раждане] , разноси по делото в размер на 1210 (хиляда двеста и десет) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването.

Съдия: